

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ  
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ» ЗАПОРІЗЬКОЇ  
ОБЛАСНОЇ РАДИ**

**«ЗАТВЕРДЖЕНО»**

Науково-методичною радою

КЗ «Запорізький обласний інститут

післядипломної педагогічної освіти» ЗОР

Протокол № 2 від 26 лютого 2026 року

В.о. голови науково-методичної ради



Людмила ЧЕРНІКОВА

**ПРОГРАМА**

**здійснення групової супервізії педагогічних працівників закладів  
загальної середньої освіти**

**“РАЗОМ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ”**

**18 годин**

**Запоріжжя, 2026**

**Розробник:** Комунальний заклад «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради

**Гуркова Тетяна Павлівна**, завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти, кандидат педагогічних наук, сертифікований тренер-супервізор.

**Напрямок підвищення кваліфікації:** надання послуги супервізії.

**Термін дії програми:** з 26.02.2026 по 31.12.2028

**Рецензенти:**

Гура Т.Є., доктор психологічних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності;

Чернікова Л.А., кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з навчально-методичної роботи.

# 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

## **Актуальність програми.**

В умовах реалізації освітньої реформи «Нова українська школа», вибудовування системи безперервної освіти, збільшення навантаження на вчителів під час війни, інших суспільних та освітніх викликів глибокого значення набуває питання своєчасної допомоги та якісної підтримки для освітян. У законах України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту» задекларовані поняття професійного розвитку педагогічних працівників (ст. 59 Закону України «Про освіту»), надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) (п. 2 ст. 54 Закону України «Про повну загальну середню освіту»), закладені основи для створення умов щодо розбудови інституту супервізії в Україні.

Супервізія — це комплекс заходів з надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам на добровільних засадах, що сприяє вдосконаленню їх професійної діяльності та професійному розвитку. Супервізія здійснюється на засадах людиноцентризму, доступності, відповідальності, академічної доброчесності, академічної свободи, добровільності, об'єктивності, гуманізму, демократизму, сприяння навчанню протягом життя.

Програма здійснення супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти (далі — програма) розроблена з урахуванням вимог чинного вітчизняного законодавства у сфері освіти, зокрема законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 (зі змінами), Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії), затвердженого наказом МОН від 14.06.2024 № 855, професійних стандартів за педагогічними професіями, Типової програми підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН від 13.09.2024 № 1311 тощо.

В умовах реалізації експериментального проекту (далі — експериментальний проєкт) щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2025 № 1439) супервізанти можуть отримати послугу супервізії після реєстрації в державній інформаційно-комунікаційній системі підтримки організації, забезпечення та реалізації професійного розвитку педагогічних та/або науково-педагогічних працівників та подання запиту щодо здійснення супервізії. Програма задає рамку здійснення супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти під час упровадження експериментального проєкту. Зміст програми спрямований на формування і розвиток компетентностей, необхідних для професійного зростання педагогічного працівника, подолання професійних труднощів, дотримання професійних стандартів та ін.

**Цільова група:** учителі та керівники закладів загальної середньої освіти, педагоги спеціальних закладів освіти, вчителі-логопеди, вчителі-дефектологи,

практичні психологи, які забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання), вчителі пілотних (10) класах, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти у 2026/27 навчальному році.

**Обсяг (тривалість):** групова супервізія - 18 академічних годин.

### **Особливості реалізації програми:**

Групова супервізія складається з трьох етапів. Підготовчий етап (4 години) охоплює організаційні умови, самодіагностику супервізанта, ознайомлення з результатами самооцінювання, першу бесіду та план-графік. Основний етап (12 годин): передбачає реалізацію плану-графіка, спостереження за практикою, вивчення документації, супервізійну бесіду, надання рекомендацій та їх застосування, рефлексію та складання плану саморозвитку. Заключний етап (2 години) включає верифікацію результатів супервізії та надання зворотного зв'язку.

Здійснюють супервізію сертифіковані супервізори, які пройшли відповідне навчання. ***Список супервізорів з відомостями про напрями супервізії, сертифікати та портфоліо супервізорів.***

**Форма здійснення супервізії:** інституційна (дистанційна).

**Мета здійснення супервізії:** здійснення комплексу заходів із професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам закладів освіти згідно з вимогами професійних і освітніх стандартів.

### **Завдання супервізії:**

- допомога у визначенні професійних можливостей, потреб і труднощів у педагогічних працівників, ресурсів мотивації їх професійного розвитку;
- здійснення аналізу професійної діяльності педагогічних працівників;
- професійне консультування (допомога) педагогічним працівникам за результатами аналізу їх професійної діяльності;
- професійна допомога в запобіганні (попередженні) та подоланні професійних труднощів;
- сприяння в дотриманні професійних і освітніх стандартів педагогічними працівниками.

### **Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:**

- Керівник ЗЗСО - Здатність до навчання впродовж життя (Д2);
- Вчитель ЗЗСО - Здатність до навчання впродовж життя (Д1);
- Практичний психолог ЗЗСО - Здатність до самооцінювання професійної діяльності, критичної саморефлексії та визначення індивідуальних потреб у професійному розвитку та самоосвіті власного професійного розвитку та самоосвіта (Г1);
- Практичний психолог ЗЗСО - Здатність планувати та реалізовувати індивідуальний професійний розвиток та самоосвіту відповідно до визначених актуальних потреб (Г2).

### **Очікувані результати супервізії:**

- поглиблене розуміння власної практики: усвідомлення педагогічними працівниками професійних можливостей, потреб і труднощів, а також віднайдення ресурсів мотивації для професійного розвитку;
- розширення досвіду використання професійних інструментів: ознайомлення педагогічних працівників з новими методиками, підходами та стратегіями для успішної професійної діяльності;
- розвиток критичного мислення та здатності до рефлексії: стимулювання педагогічних працівників до аналізу власних дій, ухвалення відповідальних рішень та пошуку нових шляхів розв'язання проблем;
- оптимізація роботи педагогічних працівників, підвищення її ефективності та досягнення кращих результатів;
- дотримання педагогічними працівниками професійних стандартів та інших нормативно-правових документів.

### **Система та критерії оцінювання результатів здійснення супервізії:**

верифікація результатів супервізії - установлення відповідності між запланованими і досягнутими результатами циклу супервізії, проведена рефлексія професійної діяльності.

**Документ про здійснення супервізії:** свідоцтво про проходження супервізії.

**Вартість:** 1500 грн. при формуванні групи з 5 осіб.

## **2. РОЗПОДІЛ ГОДИН НА ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ДОПОМОГИ ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ (ЗДІЙСНЕННЯ СУПЕРВІЗІЇ) У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

### **Групова супервізія**

<b>Назва етапу</b>	<b>Кількість годин</b>
<b>Підготовчий етап:</b>	<b>4</b>
- організаційні умови для проведення супервізії; - самодіагностика супервізантів; - ознайомлення з результатами самооцінювання; - перша бесіда та план-графік	
<b>Основний етап:</b>	<b>12</b>
- реалізація плану-графіка; - спостереження за практикою; - вивчення необхідної документації; - осмислення (супервізійна бесіда); - надання практичні рекомендації та їх застосування; - рефлексія; план саморозвитку	
<b>Заключний етап:</b>	<b>2</b>

- верифікація результатів; - надання зворотного зв'язку	
<b>Усього</b>	<b>18</b>

### 3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

#### **Підготовчий етап (4 год.)**

**Зміст** передбачає здійснення супервізантами самооцінювання професійної діяльності, визначення напрямів професійного розвитку чи педагогічних проблем; формування плану та графіка здійснення циклу супервізії; вибір форм та методів здійснення супервізії.

#### **Основний етап (12 год.)**

**Зміст** передбачає реалізацію плану здійснення супервізії за узгодженим графіком, коригування плану здійснення циклу супервізії та графіка (за потреби).

#### **Заключний етап (2 год.)**

**Зміст** передбачає анкетування супервізанта для отримання зворотного зв'язку та подальшого планування заходів з надання професійної підтримки та допомоги (за потреби); складання супервізором документації за результатами циклу супервізії.

### 4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

#### *Нормативно-правові документи*

1. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 11.02.2026).
2. Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 20 вересня 2024 року № 1349 : наказ Міністерства освіти і науки України.
3. Про затвердження Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) : наказ Міністерства освіти і науки України від 14.06.2024 № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1201-24#Text> (дата звернення: 11.02.2026).
4. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (дата звернення: 11.02.2026).
5. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 17.09.2021 № 568-21. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).

6. Про затвердження Типової програми підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 13.09.2024 № 1311. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidhotovky-pidvyschennia-kvalifikatsii-nadavachiv-posluh-z-profesiinoi-pidtrymky-ta-dopomohy-pedahohichnym-pratsivnykam-zdiisnennia-supervizii-u-sferi-zah> (дата звернення: 11.02.2026).
7. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 18.02.2026).
8. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 18.02.2026).
9. Про реалізацію експериментального проекту щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2025 № 1439. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-realizatsiiu-eksperymentalnoho-proektu-shcho-do-zakupivli-posluh-z-pidvyshchennia-y-t51125> (дата звернення: 11.02.2026).

#### ***Основна література***

1. Супервізія і супер Я : супервізійний гайдбук. Борисенко Ю., Касатова О., Стягунова О., Фільчакова Т., Шеховцова Я. Київ : УІРО. 2025. 31 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/uied-prof-30.09.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).
2. Супервізія не ревізія : методичний poradnik / Ю. О. Борисенко, О. А. Венгловська, Г. В. Гладкова, І. М. Новик, О. О. Стягунова, О. Ф. Федоренко, Я. В. Шеховцова. Київ : УІРО, 2025. 245 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/08/uied-20.08.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).
3. Організація і проведення групової супервізії у сфері загальної середньої освіти (за програмою підвищення кваліфікації тренерів-супервізорів у сфері загальної середньої освіти) : путівник для тренерів / укладачі О. Боярчук, І. Горбенко, Л. Микитюк, О. Федоренко. Київ, 2025, 84 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/uied-15.09.2025.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).
4. Учительський апгрейд: самооцінювання професійної діяльності : збірник діагностичних матеріалів / Ю. Борисенко, О. Венгловська, Г. Гладкова, І. Новик, О. Стягунова, О. Федоренко ; за заг. ред. І. Новик. Київ : УІРО, 2024. URL : <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/uchytelskyj-apgrejd-samooczinyu-vannya-profesijnoyi-diyalnosti.pdf> (дата звернення: 11.02.2026).